

Kadına Şiddeti Önlemeye Yönelik Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi

Examination of Primary Teachers' Views on Preventing Violence Against Women

ÖZET

Bu araştırmanın amacı kadına şiddeti önlemeye yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma Bartın İl merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda görev yapan 50 sınıf öğretmeni üzerinde yapılmıştır. Araştırma modeli betimseldir. Betimsel model, var olan bir durumu olduğu gibi yansıtan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmada katılımcıların belirlemesinde örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi, araştırmacıya zaman, masraf ve katılımcılara ulaşma yönünden kolaylık sağlayan örnekleme yöntemidir. Araştırmada verilerin toplanması için 4 maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Formun geliştirilmesi sürecinde uzman görüşüne başvurulmuştur. Araştırmada elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yöntemi, birbirine benzeyen verileri belirli temalar çerçevesinde birleştirmek olarak ifade edilmektedir. Katılımcıların yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan sorulara verdikleri cevaplar kodlanmış, sonra bu kodlar temalara ayrılmıştır. Araştırmada verilerin analizinde istatistiksel yöntem ve tekniklerden yüzde hesaplamaları kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin %93,87'i kadının toplumda şiddete maruz kaldığını, %78,72'si kadının toplumda şiddete maruz kalmasında ataerkil aile yapısının etkili olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Araştırmada sınıf öğretmenleri kadına yönelik şiddeti önlemeye dair alınabilecek en önemli tedbirlerin nitelikli eğitim ve yasal düzenlemeler olduğunu ifade etmişlerdir. Bunun yanında öğretmenlerin çoğunluğu, ataerkil aile yapısı, cinsiyet eşitsizliği, kadının toplumda değer görmemesi gibi faktörlerin kadına yönelik şiddetin temel nedenleri olduğunu düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Kadına Şiddet, Cinsiyet, Sınıf Öğretmeni

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the views of primary teachers on preventing violence against women. The research was carried out on 50 classroom teachers working in public schools affiliated to the Ministry of National Education in the city center of Bartın. The research model is descriptive. The descriptive model is a research approach that reflects an existing situation as it is. Easily accessible sampling method, one of the sampling methods, was used to determine the participants in the research. The easily accessible sampling method is a sampling method that provides convenience to the researcher in terms of time, expense and access to the participants. A semi-structured interview form consisting of 4 items was used to collect data in the research. Semi-structured interview form was developed by the researcher. Expert opinion was sought during the development of the form. Content analysis method was used in the evaluation of the data obtained in the research. Content analysis method is expressed as combining similar data within the framework of certain themes. The answers given by the participants to the questions in the semi-structured interview form was coded, and then these codes was divided into themes. Percentage calculations from statistical methods and techniques was used in the analysis of the data in the research. As a result of the research, 93.87% of the primary teachers stated that women were exposed to violence in the society, and 78.72% stated that the patriarchal family structure was effective in the exposure of women to violence in the society. In the research, primary teachers stated that the most important measures that can be taken to prevent violence against women are qualified education and legal regulations. Besides the majority of teachers think that factors such as patriarchal family structure, gender inequality, and the lack of value of women in society are the main causes of violence against women.

Keywords: Violence Against Women, Gender, Primary Teacher

GİRİŞ

İnsan, biyolojik ve toplumsal bir varlıktır. Haklarının en başında 'yaşama hakkı' vardır. Çünkü yaşama hakkı olduğu sürece diğer tüm insan haklarından bahsedilebilir. Devletler kişinin varlığını sürdürebilmesi için bu hakkı hiçbir ayrıma tabii tutmaksızın bütün yurttaşlarına verir ve bu hakkı korur. Bu hakka aykırı hareketlere karşı kişinin devletten yardım istemesi de aynı zamanda yaşama hakkıdır. Yaşama hakkı, her bireyin eşit olarak sahip olduğu bir hakktır. Ataerkil toplumlarda bu hakkın daha çok erkek bireylere tanındığı düşüncesi yaygındır. Günümüzde bazı toplumlar bu zihniyetten arınmış olsa da bazı toplumlarda bunun izleri hala görülmektedir. Daha açık ifade etmek

Yazgül Bartın¹
Muammer Yılmaz²

How to Cite This Article

Bartın, Y. & Yılmaz, M. (2023). "Kadına Şiddeti Önlemeye Yönelik Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:53; pp:3479-3484. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.70980>

Arrival: 09 May 2023
Published: 30 September 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Lisans öğrencisi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Bölümü, Bartın, Türkiye

² Doç.Dr. Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, Bartın, Türkiye

gerekirse aslında ‘kadının yaşama hakkı’ gibi bir alt başlık yoktur. Sadece kadına özgü, erkekleri ilgilendirmeyen bir hak söz konusu değildir. İnsanın yaşama hakkı vardır. Bu herkeste eşit olarak vardır. Ama ne yazık ki kadının yaşama hakkı eskiden beri ihlal edilmiştir. Hala da devam etmektedir. Bundan dolayı ‘kadının yaşama hakkı’ gibi bir ifade doğmuştur.

Dünyada insanlığın varlığını sürdürmesini sağlayan ve ilk eğitimi veren, insanlara kültürünü dil yoluyla aktaran kadınlar, nüfusun yaklaşık yarısını oluşturmalarına, aile ve toplumun her alanına katkıda bulunmalarına rağmen, geçmiş çağlardan bu yana erkek egemen toplumlarda, özellikle ekonomik ve sosyal güçlere dayalı sınıflandırmalara tabi tutulduklarından dolayı kamusal alanda hak ettikleri yerleri yeterince elde edememişlerdir (Erbay, 2019, s.3).

Her gün dünya genelinde ve Türkiye’de, kadınlar erkeklerin şiddetine maruz kalmakta ve kadın cinayetlerine kurban gitmektedir. Toplumsal cinsiyet kavramı ve rolleri, eril şiddetin kadınlara karşı yaygın şekilde görülmesinde önemli bir etkiye sahiptir. Zira toplumun kültürel normları, inançları ve yaşam tarzları, ataerkil sistemle birlikte cinsiyete dayalı şiddeti teşvik etmiştir. Bu sebeple, dünyada kadınlara yönelik eril şiddetin yoğun olarak yaşanmasının toplumsal cinsiyet kavramı ve rolleriyle yakından ilişkili olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Cinsiyete dayalı şiddet, aslında kadınlara yönelik şiddet anlamını taşır, çünkü ataerkil toplumlar kadınları erkeklerin altında bir statüde görmektedir. (Population Reports, 1999, s. 1).

Türkiye’de bugün, geleneksel ataerkil kültürel değerlerin yol açtığı cinsiyetçi yargılar, kamusal ve özel alanda hala etkilerini sürdürmektedir. Gerçekten de, kadınların yasal haklarına ve mevcut hizmetlere erişimlerine ilişkin ekonomik koşullar kadar ayrımcı gelenekler ve uygulamalar da engel oluşturmaktadır. Örneğin, Türkiye’de kadınların kentsel işgücüne katılım oranı (%19,9) kadınların eğitimsizliğinin yanı sıra, ev dışında çalışmalarını engelleyen tutucu ataerkil düşüncenin bir sonucudur.

Kadınların aile içi şiddete maruz kalmasında en belirgin etken, toplumda yaygın olarak kabul edilen erkek üstünlüğüne dayalı bir güç yapısının varlığıdır. Ülkemizde, bu yapıya en açık ve müdahale edilmemiş şekilde yansıyan bölgelerde ve ortamlarda, kadına yönelik şiddet oranlarının yükseldiği, şiddet türlerinin çeşitlendiği ve bazen töre cinayeti gibi en vahşi ve aşırı şiddet örneklerinin ortaya çıktığı gerçeği vardır. Bildiğimiz gibi ülkemizde bölgesel farklılıklar, kırsal/kentsel ayrımlar veya aynı şehrin farklı toplumsal sınıflarının arasındaki ekonomik ve sosyal uçurumlar, kadınlara ataerkil zihniyetin farklı etkilerini yaşatmaktadır. (Acar, 2010, s.20).

Kadına yönelik şiddet, oldukça karmaşık ve ele alınması zor bir olgudur. Şiddetin temel amacı, kadının davranışlarını korku üzerinden kontrol altına almaktır. Gerçekten, tüm şiddet olaylarında, kadın ile erkek arasında erkek lehine bir güç dengesizliği mevcuttur. Kadının aile içindeki eşitsiz konumu ve ev içindeki emeğinin değersiz görülmesi, ataerkil toplum yapısı çerçevesinde belirlenen güç ve iktidar ilişkileri nedeniyle, güçlü pozisyonda olan kocanın kadına yönelik şiddeti sergilemesine yol açmaktadır. Kadına karşı şiddet, kadının bedensel, cinsel veya psikolojik olarak zarar görmesine veya acı çekmesine yol açabilecek eylemlerdir (Aktaş & Uyanık, 2016, s.37).

Kadınların onuru toplumun ve ailenin onuru olarak kabul edilmektedir. Bu sebeple, eğitim almaları ve çalışmaları engellenmekte, engellenmediği durumlarda ise sıkı bir denetim altında tutulmaktadırlar. Töre ve ahlak gibi bahanelerle okula gidemeyen kız çocukları, çok genç yaşlarda evlendirilmekte ve bağımsız ve eşit bir birey olarak toplum hayatına katılamamaktadırlar. Ayrıca, eğitimsizlikleri nedeniyle şiddet riskiyle de karşı karşıya kalmaktadırlar. Çalışmak, kadının bakış açısını değiştirmektedir. Bu sayede, toplumsal statüsü yükselir ve erkekten bağımsız bir şekilde, onunla eşit olarak toplumda yer alır. Erkekler hem aile düzeyinde hem de toplum düzeyinde karar verici konumunda görülmektedirler (Tuskan, 2012, s.446).

Giderek artan kadına yönelik şiddetin azaltılmasında birçok faktör vardır. Bunlardan biri de medyadır. Bugünün toplumlarında, yasama, yürütme ve yargının ardından 4. kuvvet olarak kabul edilen medyanın, bireyler ve toplum üzerinde büyük bir etkisi vardır. İnsanlar, dünya, ülke ve çevrelerinde olanları medya aracılığıyla takip etmektedirler. Medya, haber verme işlevinin yanı sıra toplumsal eşitsizliklerle mücadele etme ve gerektiğinde iktidarı denetleme gücüne sahiptir. Basılı medya içindeki gazeteler, uzun süredir sürdürdüğü politika ve geniş okuyucu kitlesiyle toplumda önemli bir iletişim aracıdır. Haberlerin kaynağının açık olduğu için güvenilirlikleriyle bilinirler (Avcı & Güdekli, 2018, s.481).

Kadına yönelik şiddet ile mücadele edebilmek için birçok faktörün olduğundan bahsedilmektedir. Eğitim de bunlardan biridir. Bir insanın beklentisi, eğitimin kendi ihtiyaçlarını karşılamasına yardımcı olmasıdır. İnsan, kendini gerçekleştirmede, etkili iletişim kurma, ilişki kurma, işbirliği yapma, sağlıklı bir yaşam sürme, sorunları çözme, kendisi ve evren hakkında gerçekleri araştırma ve öğrenme konularında yeterli olmak istemektedir. İnsan, bu ihtiyaçlarının seviyesine, niteliğine ve nasıl bir insan olması gerektiği konusundaki isteklerine göre bir model belirler (Gül, 2004, s.227).

Eğitim sisteminin temel unsuru öğretmendir. Eğitim sisteminin başarısı, öğretmenlerin niteliklerine bağlıdır çünkü onlar sistemi işletecek olan kişilerdir. Herhangi bir eğitim modeli, öğretmenlerin niteliklerinin üzerine çıkamaz ve etkili hizmet sunamaz. Bu sebeple, "Bir okul, içindeki öğretmenlerin kalitesi kadar iyidir" sözü söylenebilir (Kavcar, 1998, s.134). Öğretmen, insan davranışlarının oluşumunda güçlü ve karmaşık bir rol oynar. Öğrencilerinin eğitimini

bilgi, beceri ve tutumlarıyla yönlendirirken aynı zamanda kendi davranışlarıyla da onları etkiler. Öğretmenin, öğrenciye yaklaşım tarzı da bilgi ve becerisinin yanı sıra önemlidir. İstenilen davranışların oluşması, temel olarak öğretmenlerin niteliklerine bağlıdır. İyi bir rol model olabilen öğretmen, sahip olduğu tutum ve davranışlarıyla istenilen davranışların ortaya çıkmasında önemli bir etkiye sahiptir. Bu durum öğretmenlerin nitelikleri ile öğrencilerin nitelikleri arasındaki ilişkiyi vurgulamaktadır. İnsan davranışı oluşturmadaki görevi güç ve karmaşık olan öğretmen bir yandan bilgi, beceri ve tutumlarıyla öğrencilerinin eğitimi görevini yürütürken, diğer yandan davranışları ile onları etkiler. Öğretmenin bilgi ve becerisi kadar öğrenciye yaklaşım biçimi de önemlidir. Öğrencide istenilen davranışların oluşması temelde öğretmenlerin niteliklerine bağlıdır. Sahip olduğu tutum ve davranışlarıyla iyi bir rol model olabilen öğretmen istenilen davranışların ortaya çıkmasında önemli bir etkidir. Bu durum, öğretmenlerin nitelikleriyle öğrencilerin nitelikleri arasındaki ilişkiyi ön plana çıkarmaktadır (Kalkan, 1997, s.59).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı kadına şiddeti önlemeye yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesidir. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- ✓ Kadının şiddete maruz kaldığına yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?
- ✓ Kadının toplumda şiddete maruz kalmasında ataerkil aile yapısının etkili olduğuna yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?
- ✓ Toplumda kadın cinayetlerinin faillerinin kim olduğuna yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?
- ✓ Kadına yönelik şiddeti önlemeye dair alınabilecek tedbirlere yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada betimsel model kullanılacaktır. Betimsel model, var olan bir durumu, var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne mevcut koşulları içerisinde doğal haliyle tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2009). Betimsel yaklaşımda temel amaç mevcut durumu olduğu gibi yansıtmaktır.

Araştırmanın Çalışma Gurubu

Araştırmanın çalışma grubu, Bartın İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ilkokullarda görev yapan 50 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmada katılımcılar kolay ulaşılabilir örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi, süre ve masraf bakımından sıkıntılı olan durumlarda araştırmaya hız ve kolaylık kazandırması yönünden uygun, araştırmacıya yakın olan ve rahat ulaşılabilen kişilerin seçildiği örnekleme yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu, önceden belirlenmiş soru ve cevapları olmadığı, görüşülen her bireyden kendine özgü bakış açısını yansıtan fikirlerin alındığı, esnek ve açık uçlu sorulardan oluşan bir formdur (Merriam, 2013). Yarı yapılandırılmış görüşme formu 4 maddeden oluşturulmuştur. Formun oluşturulmasında uzman görüşüne başvurulmuştur.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde, içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorulara verilen her cevap tek tek kodlanmıştır. Daha sonra bu kodlar bir üst kategoride toplanıp temalara ayrılmıştır.

İçerik analizi yöntemi, birbirine benzeyen verileri belirli temalar çerçevesinde birleştirmek olarak ifade edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmada görüşme formunda yer alan sorulara verilen cevaplar, belirli gruplara ayrılmış, birbirine benzer ifadeler aynı grup içinde toplanmıştır. Daha sonra bu veriler üzerinde yorumlamalar ve değerlendirmeler yapılmıştır. Araştırmada güvenilirliği sağlamak için temaların kategorileştirilmesinde 2 araştırmacının görüşü alınmıştır. Görüş ayrılığına düşülen metaforlar üzerinde tartışılarak görüş birliğine varılmıştır. Araştırmada istatistiksel işlemlerden yüzde kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1: Kadının şiddete maruz kaldığına yönelik öğretmen görüşleri

Soru1. Kadının şiddete maruz kaldığını düşünüyor musunuz? Neden?	EVET %93,87	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kadının bedenen zayıf olması. %8,69 ✓ Ataerkil aile yapısı. %39,13 ✓ Cinsiyet eşitsizliği. %13,04 ✓ Kadına toplumda değer verilmeyişi. %10,86 ✓ Eğitimsizlik ve alkol-madde bağımlılığı. %8,69 ✓ Kadın haklarının yetersiz kalması. %6,52 ✓ Toplumdaki dini tabular. %2,17 ✓ Medya ve basın olumsuz etkisi. %10,86
	HAYIR %6,12	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Çevrede kadına yönelik şiddete rastlanılmaması. %100

Tablo 1'e göre sınıf öğretmenlerinin %93,87'si kadının şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. Kadının şiddete maruz kaldığını belirtenlerin %8,69'unun kadının bedenen zayıf olmasını, %39,13'ü ataerkil aile yapısını, %13,04 cinsiyet eşitsizliğini, %10,86'sının kadına toplumda değer verilmeyişini, %8,69'u eğitimsizlik ve alkol-madde bağımlılığını, %6,52'si kadın haklarını yetersiz kalmasını, %2,17'sinin toplumdaki dini tabuları ve %10,86'sı medya ve basın olumsuz etkisini neden olarak belirtmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin %6,12'si kadının şiddete maruz kalmadığını ifade etmiştir. Bu düşünceye sahip tüm öğretmenler çevrede kadına yönelik şiddete rastlanılmadığını belirtmiştir.

Tablo 2: Kadının toplumda şiddete maruz kalmasında ataerkil aile yapısının etkili olduğuna yönelik öğretmen görüşleri

Soru 2: Kadının toplumda şiddete maruz kalmasında ataerkil aile yapısının etkili olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?	EVET %78,72	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Süregelen kültür aktarımı. %37,83 ✓ Kadına dayatılan toplumsal normlar. %27,02 ✓ Kadın haklarının yetersizliği. %2,70 ✓ Ailedeki ataerkil bireylerin kadına karşı tutumları. %13,51 ✓ Eğitimsizlik. %18,1
	HAYIR %21,27	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sadece kadına değil genel olarak toplumun şiddete eğilimli olması. %30 ✓ Şiddetin ataerkil aile yapısı dışındaki nedenlere bağlı olması. %50 ✓ Bireylerin karakter ve vicdan duygularının gelişimindeki yetersizlik. %20

Tablo 2'ye göre sınıf öğretmenlerinin %78,72'si kadının toplumda şiddete maruz kalmasında ataerkil aile yapısının etkili olduğunu düşünmektedir. Kadının toplumda şiddete maruz kalmasında ataerkil yapısının etkili olduğunu düşünen öğretmenlerin %37,83'ü süregelen kültür aktarımını, %27,02'si kadına dayatılan toplumsal normları, %2,70'i kadın haklarının yetersizliğini, %13,51'i ailedeki ataerkil bireylerin kadına karşı tutumlarını ve %18,19'u eğitimsizliği neden olarak ifade etmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin %21,27'si kadının toplumda şiddete maruz kalmasında ataerkil aile yapısının etkili olmadığını düşünmektedir. Bunların %30'u sadece kadına değil genel olarak toplumun şiddete eğilimli olmasını, %50'si şiddetin ataerkil aile yapısı dışındaki nedenlere bağlı olmasını, %20'si ise bireylerin karakter ve vicdani duygularının gelişimindeki yetersizliği neden olarak ifade etmiştir.

Tablo 3: Toplumda kadın cinayetlerinin faillerinin kim olduğuna yönelik öğretmen görüşleri

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tanıdık ve yakın çevre. %24,48 ✓ Aile üyeleri. %28,57 ✓ Eski eş/ eski sevgili/ mevcut partnerler. %18,36 ✓ Bilinmeyen saldırganlar. %28,57

Tablo 3'e göre sınıf öğretmenlerinin %24,48'i toplumda kadın cinayetlerinin faillerinin tanıdık ve yakın çevre olduğunu, %28,57'si aile üyeleri, %18,36'sı eski eş/ eski sevgili/ mevcut partnerler olduğunu, %28,57'si bilinmeyen saldırganlar olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 4: Kadına yönelik şiddeti önlemeye dair alınabilecek tedbirlere yönelik öğretmen görüşleri

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Yasal düzenlemeler. %28,57 ✓ Nitelikli eğitim. %32,65 ✓ Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması. %12,24 ✓ Dini ve ahlaki eğitimler. %6,12 ✓ Kadınlara sosyal güvence ve destek hizmetlerinin sağlanması. %10,20 ✓ Kadınların kendini koruması için savunma sanatlarının öğretilmesi. %2,04 ✓ Evliliğe hazırlık eğitimi verilmesi. %6,12 ✓ Medyanın denetlenmesi. %2,04

Tablo 4'e göre kadına yönelik şiddeti önlemeye dair alınabilecek en önemli tedbirlerde sınıf öğretmenlerinin %28,57'si yasal düzenlemeler, %32,65 nitelikli eğitim, %12,24 toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, %6,12'si dini ve ahlaki eğitim, %10,20'si kadınlara sosyal güvence ve destek hizmetlerinin sağlanması, %2,04'ü medyanın denetlenmesi olduğunu önermiştir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Toplumda devam eden kadına yönelik şiddetin ne olduğunu tespit etmeye, kadına şiddeti önlemeye yönelik alınacak kısa ve uzun vadedeki tedbirlerin neler olacağını belirlemeye katkı sağlayacağı düşünülen bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelenmiştir.

Bu çalışmada her insanda eşit olan yaşama hakkının kadınlarda ihlal edildiği, kadına yönelik şiddetin eskiden beri süregeldiği görülmüştür. Kadınlar hayatın birçok alanında önemli role sahip olmalarına rağmen hak ettikleri değeri görememişlerdir. Ataerkil toplumlarda kadınların zayıf görülmesi cinsiyete dayalı şiddeti beraberinde getirmiştir. Türk kültüründe namus ve töre gibi gerekçelerle kadınların eğitim ve toplumsal yaşamda geri kaldığı görülmektedir. Bu da erkeklerin kadınlar üzerindeki hakimiyetini arttırmaktadır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular kapsamında sınıf öğretmenlerinin toplumda kadının şiddete maruz kalıp kalmadığına ilişkin verdikleri cevaplar incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin %93'ü toplumda kadınların şiddete maruz kaldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Kadının şiddete maruz kaldığını belirten sınıf öğretmenleri çoğunlukla ataerkil aile yapısı ve cinsiyet eşitsizliğini neden olarak göstermişlerdir.

Sınıf öğretmenlerinin %78,72'si kadının toplumda şiddete maruz kalmasında ataerkil aile yapısının etkili olduğunu düşünürken, %21,27'si kadına şiddetin farklı nedenlere bağlı olduğunu, toplumun genel olarak şiddete eğilimli olduğunu belirtmişlerdir.

Sınıf öğretmenleri kadın cinayetleri faillerinin genellikle aile üyeleri olduğunu belirtmişlerdir.

Sınıf öğretmenleri kadına yönelik şiddeti önlemeye dair alınabilecek en önemli tedbirlere ilişkin olarak nitelikli eğitim ve yasal düzenlemelerin alınabilecek tedbirlerin en başında geldiğini ifade etmişlerdir. Elde edilen bu sonuç önceki araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Yanık (2014) yapmış olduğu çalışmada eğitim düzeyi yükseldikçe şiddete maruz kalmanın azaldığını ve eğitim düzeyinin yükseltilmesine önem verilmesi gerektiğini, aynı zamanda yasal düzenlemelerin de yapılması gerektiğini ortaya koymuştur.

Öğretmenlerin çoğunluğu, ataerkil aile yapısı, cinsiyet eşitsizliği, kadının toplumda değer görmemesi gibi faktörlerin kadına yönelik şiddetin temel nedenleri olduğunu düşünmektedir. Bu bağlamda, kadına yönelik şiddeti önlemeye dair alınabilecek önlemler konusunda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, kadınlara sosyal güvence ve destek hizmetinin sağlanması, medyanın denetlenmesi, evliliğe hazırlık eğitimleri, dini ve ahlaki eğitimler, kadınların kendini koruması için savunma sanatlarının öğretilmesi gibi öneriler öne çıkmaktadır.

Araştırmada kadına yönelik şiddetin azaltılması konusunda öncelikle bireyin ve toplumun eğitilmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur. Bu noktada öğretmenin birey ve toplumdaki rolüne dikkat çekilmiştir. Bu veriler, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için hükümetlerin, eğitim kurumlarının ve toplumun birlikte çalışması gerektiğini göstermektedir.

Sonuç olarak çalışmadan elde edilen verilere dayanarak sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda kadına şiddetin önlenmesinde eğitimin ve yasal düzenlemelere yönelik gerekli tedbirlerin alınması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlardan hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

- ✓ Kadına yönelik şiddeti önleme konusunda yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- ✓ İnsanlar kadına şiddeti önleme konusunda bilinçlendirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Acar, F. (2010). Türkiye'de kadınların insan hakları: Uluslararası standartlar, hukuk ve sivil toplum. *Kadın Hakları Uluslararası Hukuk ve Uygulama*, 13-22.
- Acar H. (2013). *Sosyal hizmet temelleri ve uygulama alanları*. Ankara: Maya Akademi Yayınları.
- Akkaş, İ. ve Uyanık, Z. (2016). Kadına yönelik şiddet. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 32-42.
- Avcı, F. ve Güdekli, İ. A. (2018). Toplumsal cinsiyet ve medya ilişkisi: Yazılı basında kadına şiddet ve kadın cinayetleri haberleri üzerine bir analiz. *International Journal of Cultural and Social Studies*, 4(2), 475-506.
- Bingöl, O. (2014). Toplumsal cinsiyet olgusu ve Türkiye'de kadınlık. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2014(3), 108-114.
- Erbay, H. (2019). Tarihsel süreçte dünyada ve Türk toplumunda kadın algısı ve haklarının gelişimi üzerine bir değerlendirme. *Ege Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 1-25.
- Gülbahar, G. Ü. L. (2004). Birey toplum eğitim ve öğretmen. *HAYEF Journal of Education*, 1(1), 223-236.

- Heise, L., Ellsberg, M., and Gottemoeller, M (1999). Ending violence against woman. *Issues in World Health*, 4, 11-44.
- Kalçık, C. ve Şahan, G. (2018). Kadına yönelik şiddete ilişkin yüksek lisans öğrencilerinin görüşlerinin değerlendirilmesi. *HAYEF Journal of Education*, 15(1) , 21-42.
- Kalkan, M., (1997). *İnsancıl ve yasaklayıcı öğrenci kontrol eğitimi*. *Milli Eğitim Dergisi*.
- Karasar, N. (2009) *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kavcar, C , (1998). "Edebiyat ve güzel sanatlar eğitimi", *Türkiye'de eğitim yönetimi*. İstanbul: Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları.
- Merriam, S. B. (2013). Nitel Araştırma, Desen ve Uygulama için Bir Rehber (Çev. Ed. Selahattin Turan) Ankara: Nobel yayınları.
- Tuskan, A. A. (2011). Toplumsal cinsiyet toplumda kadına biçilen roller ve çözümleri. *İstanbul Barosu Dergisi*, 85(1), 85-88.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. baskı). Ankara: Seçkin Yayınevi.